

Úloha každého veriaceho v Krista je:

premáhať bojzlivosť a roznečovať Boží dar

Pavel, apoštol Ježiša Krista vôľou Božou podľa zaslúbenia života, ktorý je v Kristu Ježišovi...

2. Timoteovi 1:1-7

Modlitba autora ako predslov

Hneď na začiatok poprosme v modlitbe Pána, aby naše srdcia nastavil tak, aby sme rozumeli a premýšľali o tom, čo nám chce povedať svojím slovom z prvých siedmich veršov 1. kapitoly a celého 2. listu Timoteovi:

Všemohúci a večný Bože, Ty si stvoril nebesia i zem a dal si ju, aby sme bývali na nej a tešili sa zo spoločenstva s Tebou. Dal si zapísať svoje slovo, aby sme si ho čítali a premýšľali o ňom. Pomôž nám, prosím, aby sme boli schopní počuť, schopní rozmýšľať a uvedomiť si, aký si Ty,

aký si milostivý, aký si dobrotivý a akú budúcnosť si pripravil pre tých, ktorí Ťa milujú a ktorí sa boja Tvojho mena. Pomôž nám, Pane, aby sme boli zasiahnutí Tvojím slovom, lebo Ty máš moc, aby Tvoje slovo rástlo a vykonalo zmeny v našich životoch. O to prosíme skrze nášho Spasiteľa a Pána Ježiša Krista. Amen.

Vždy, keď si čítame Pavlove listy, mali by sme to robiť s cieľom niečo sa naučiť, pretože Pavol vo svojich listoch vyučuje a predkladá inštrukcie ako žiť, ako sa správať, ako myslieť. A tak je to aj v 2. liste Timoteovi.

Úvod listu možno vyzerá celkom obyčajne, ale keď sa pozorne pozrieme, môžeme tam vidieť mnohé krásne veci. A čo sa dá všimnúť iba tak, na prvý pohľad, je láska, akú má Pavol voči Timoteovi. V treťom verši čítame: „Ďakujem Bohu, ktorému slúžim od predkov v čistom svedomí, ako neprestajne mám na teba pamäť vo svojich prosbách dňom i nocou.“ (2. Timoteovi 1:3)

Keď sa niekto dokáže modliť za druhého a mať ho v modlitbách pred Bohom dňom i nocou, to je veľká vec. Pavol sa nemodlí sám za seba, čo my naopak robíme, lebo to potrebujeme, keďže sa stáva, že veľmi ľahko klesáme, sme slabí a v modlitbách a prosbách za seba sa spoliehame na pomoc od Boha. Ale aká je to veľká vec, keď sa modlí niekto za niekoho iného. Či to nie je prejav veľkej lásky, keď naňho pamätá v prosbách dňom i nocou? Pavol, ako vidíme v treťom verši, mal takú lásku k Timoteovi. Sme si tým istí aj podľa toho, že Pavol v druhom verši nazýva Timotea milovaným dieťaťom. Tu na zemi asi väčšej lásky niet, ako je láska rodičov k deťom, ako je láska otca k synovi. Nazýva ho milovaným dieťaťom, a preto mu aj žehná slovami: milosť, milosrdenstvo a pokoj od Boha... Vidíme, že Pavol mal veľmi rád Timotea a píše mu, že ho túži vidieť.

Dôvodom, prečo tak Pavol robí v tomto liste, sú okolnosti, za akých bol písaný. V tom čase bol Pavol v Ríme v ťažkom väzení. V skutočnosti vo väzení v Ríme bol dvakrát. Prvýkrát sa dostal do Ríma, keď ho Židia v Jeruzaleme obžalovali a ako rímsky občan sa odvolal na cisára. Vtedy to bolo, dá sa povedať, také domáce väzenie. Zo Skutkov apoštolov vieme, že žil dva roky v byte, ktorý si sám prenajal a do toho bytu ho chodili navštevovať mnohí blízki priatelia, spolupracovníci, dokonca Židia a on im tam kázal evanjelium, ktoré sa potom v Ríme ďalej šíri. Môžeme sa o tom dočítať aj z listu Filipským, ktorý v tom čase napísal a kde opisuje, ako to vtedy prežíval. V siedmom verši prvej kapitoly máme zaznamenané, že bol väzeň: „ako mi je spravodlivé myslieť to za vás za všetkých, pretože vás mám v srdci, keď že ako v mojich putách, tak i v obrane a v upevňovaní evanjelia ste vy všetci mojimi spoluúčastníkmi na milosti“ (Filipským 1:7).

Pavol zvestoval v Ríme evanjelium a vieme, že sa mal postaviť pred cisára (Skutky 27:24). Rovnako to píše do zboru vo Filipách vo verši: „A chcem, aby ste vedeli, bratia, že to, čo sa so mnou dialo, napokon bolo viac na prospech evanjelia...“ (Filipským 1:12, čítaj po verš 15). V týchto veršoch vidíme aj radosť z toho, že sa šíri evanjelium. A keď potom aj v 25. a 26. verši čítame: „A spoliehajúc na to viem, že zostanem a zostanem so všetkými vami na váš prospech a na radosť viery, aby sa vaša chvála rozhojnila mnou v Kristu Ježišovi mojim opätovným príchodom k vám“, vidíme, že Pavol má nádej, že z tohto väzenia vyjde a s filipskou cirkvou sa ešte stretne. Má tu nádej na prepustenie, ale v 2. liste Timoteovi už o takejto nádeji nečítame. Vidíme skôr opak. V 4. kapitole vo verši šesť už píše o tom, že nadišiel čas jeho odchodu. Už vie, že sa priblížila hodina, keď opustí svojich blízkych a aj svojho milovaného Timotea, preto mu píše, že ho túži vidieť, aby bol naplnený radosťou. Už ho neobklopuje veľa ľudí tak, ako ho obklopovalo počas prvého uväznenia v Ríme – teraz pri ňom zostala iba hŕstka ľudí. V 4. kapitole, v 11. verši píše, že „Lukáš je samotný so mnou“. A potom na konci, keď odovzdáva pozdravy, vymenováva iba zopár ľudí, ktorí sú okolo neho. A vie, že čas jeho odchodu, čas smrti sa priblížil, a preto napomína Timotea: „Usiluj sa, aby si skoro prišiel za mnou“, lebo ho chce ešte vidieť. Ešte mu chce odovzdať inštrukcie, o ktorých mu ďalej v liste aj píše.

Nevieme, či Timoteus stihol Pavla vidieť ešte pred jeho smrťou, ale zo slov týchto veršov

môžeme rozumieť, aká veľká bola Pavlova láska k Timoteovi. A vidíme v nich aj lásku tohto milovaného dieťaťa Timotea k Pavlovi, keď si Pavol pripomína: „som pamätlivý tvojich slz“, – udalosť, keď ich vzájomnú rozlúčku sprevádzali Timoteove slzy. Niečo podobné sa udialo pri Pavlovom odchode z Milétu. Tam si k sebe povolal starších z Efezu (Skutky 20:14) a všetkým oznámil, že odchádza (verš 20). Oni sa mu hádzali okolo krku, bozkávali ho a plakali. Veľmi ich bolelo, keď povedal, že už viac neuvidia jeho tvár, lebo vedel, že už k nim viacej nepríde (verše 37-38). Aj tam vidno lásku, ktorá bola medzi nimi. Každý rozchod je bolestivý, keď človek miluje človeka. Rovnako to bolo aj s Timoteom. Pamätá na jeho slzy a chce sa ešte potešiť jeho prítomnosťou. Chce ho pred smrťou ešte vidieť a tiež mu chce odovzdať svoje skúsenosti, povzbudenie a rady (inštrukcie). Preto píše, aby prišiel, ale ak by to Timoteus nestihol, inštrukcie mu v liste už aj odovzdáva.

Prvá inštrukcia či povzbudenie je v 6. verši, keď hovorí: „A pre tú príčinu ťa upomínam, aby si roznechoval dar Boží, ktorý je v tebe, daný ti vloženie mojich rúk.“ Timoteus prijal duchovný dar. Písmo neoznamuje, o aký dar ide. Tento duchovný dar bol Timoteovi udelený aktom kladenia rúk staršími zboru a Pavlom už v minulosti, ako o tom čítame v 1. liste Timoteovi 4:14.^{A)} Zo štvrtej kapitoly tohto listu, opisu udalosti v Skutkoch 16:1-3 (a ďalších kapitol), ako aj iných Pavlových listov môžeme usúdiť, že akt kladenia rúk na Timotea súvisí s jeho ustanovením a zmocnením do služby vedenia zboru, ustanovenie a zmocnenie do tejto authority. Priamo nás k tomu oprávňuje verš 11: „Prikazuj to a uč!“ – Timoteus má právo a moc prikazovať a učiť! (tiež 2:24-25, 4:2).

V prvom liste v súvislosti s udelením daru Pavol povzbudzuje a usmerňuje Timotea, aby bol ostatným vzorom vo všetkom, a predovšetkým v učení, a aby jeho duchovný rast bol zrejmý vo všetkom a všetkým (1. Timoteovi 4:12-16). V tomto druhom liste ho opäť povzbudzuje spôsobom, že mu pripomína akt ustanovenia za autoritu v zbore. Aby sa nebál, lebo nám nedal Boh ducha bojzlivosti, ale moci a lásky a zdravého rozumu (verš 1:7). Aby vytrval v službe, do ktorej bol ustanovený bez ohľadu na okolnosti. V pasáži prvých siedmich veršov ho povzbudzuje aj tým, že mu pripomína jeho nepokryteckú vieru, o ktorej je presvedčený, že je v ňom, v ktorej aj od detstva vyrastal a ktorá bola v jeho starej mame Loide a v jeho mame Eunike.

Vytrvanie a rast vo viere

Kto by si nepamätal na deň svojho obrátenia, keď sme horeli ako fakľa a oheň v nás bol veľmi veľký a silný? Pamätáte si na ten svoj deň? Potom však prechádzame rôznymi životnými skúsenosťami, ťažkosťami a krízovými obdobiami, ktoré spôsobujú, že počiatkový oheň nadšenia pohasína a už nie je taký veľký, ako bol pri našom obrátení. Musíme dávať veľký pozor, aby sme mali dostatok „paliva“ na tento oheň, aby sa z neho nestal len tlejúci plamienok, ale aby v nás, v našom živote bola silná viera. V ďalších kapitolách potom Pavol nabáda Timotea a dáva mu rôzne príklady a vzory, čo má robiť a ako má robiť, aby jeho viera rástla, bola pevná a silná. To všetko je však napísané aj pre nás, aby sme roznechovali vieru a spolu s ňou aj lásku, pretože skrze vieru budeme mať aj lásku.

Veľakrát môže nastať situácia, keď máme strach z toho, čo bude s nami, ako to zvládneme? – a máme tendenciu sa utiahnuť.

V období, keď bol Pavol vo väzení, bola už cirkev prenasledovaná a musela sa schádzať potajne v katakombách, pretože veriaci sa báli. Tým, že Pavla všetci opustili, ako píše, som presvedčený, že to bolo pre obavy z prenasledovania. My tu máme dnes pokoj, môžeme sa ešte slobodne schádzať a hlásať evanjelium. Nikto nás nezatvára, neprenasleduje, nikto na nás neútočí spôsobom, že by nás chcel za vieru zavraždiť. V Ríme to v tom čase tak nebolo. Vtedy ich za vieru prenasledovali, väznili a zabíjali.

Pavol v liste povzbudzuje Timotea a pripomína mu, že nám Boh nedal ducha bojzlivosti, ale moci a lásky a zdravého rozumu (verš 7). Toto povzbudenie, aby sme sa nebáli, lebo Boh nám nedal ducha bojzlivosti, patrí aj nám dnes. Aj do našich životov prichádzajú rôzne tlaky, či v zamestnaní alebo v našich rodinách, najmä vtedy, keď sa prejavíme, že chceme žiť spravodlivo a vôbec nemusíme ani spomenúť Kristovo meno. Stačí, že nechceme robiť tak, ako to robí ostatný svet: dať úplatok, ukradnúť peniaze, oklamať, nečestne si prílepiť. A keď iných na to upozorňujeme, povstane proti nám tlak. Vtedy do našich duší prichádza strach a človek má tendenciu sa utiahnuť, ustúpiť, ale Pavol pripomína: Boh nám nedal ducha bojzlivosti! a dodáva: „trp príkorie spolu s evanjeliom v moci Boha“ (verš 8). Ľahko je napísať „trp príkorie“, ale rozhodne nie pre Pavla, ktorý má plné právo takto napomínať, lebo dobre vie, čo znamená trpieť a znášať zlo. Sám prešiel mnohými zlými vecami a mnohým prenasledovaním (2. Korinským 11:24-27).

Dobre viem, aké ťažké je znášať a prekonávať utrpenie v našich vlastných životoch. O tom sa ľahko hovorí, ale ťažko sa to žije.

Mal som vo svojej práci obdobie veľkého tlaku. Trvalo to niekoľko mesiacov, v ktorých sa mi nechcelo ráno vstať a ísť do práce. Vstával som so stiahnutým žalúdkom a už bolo tak, že som bol rozhodnutý odtiaľ odísť. Jeden brat mi však vtedy povedal: „Neodchádzaj odtiaľ, ale pretrp to, vydrž! Iba keby ťa chceli vyhodiť, alebo, že by ťa odtiaľ vyštvali, vtedy odíď“. Ale sám od seba neodchádzaj.“ Mal pravdu. Keby som bol odišiel, ukázal by som len svoju pýchu. A predstavte si, po niekoľkých mesiacoch tlak prestal a stratil sa. Tým, že som zostal a všetok tlak, ktorý na mňa doliehal, pretrpel, Boh sa ku mne priznal. Nebolo to tak, že prestal pozvoľna, ale prestal zrazu, zo dňa na deň. Prišlo jedno ráno a úplne všetko sa zmenilo. Vtedy som oslavoval Boha, lebo som sa za celú tú situáciu modlil a Boh ma vypočul. Dal mi to poznať takým spôsobom, že to bolo viditeľné, až okaté, že je to tento deň, v ktorom mi odňal súženie. Boh má takúto moc, a preto Pavol píše: „Nedal nám Boh ducha bojzlivosti, ale moci, lásky a zdravého rozumu.“ Je to Duch moci, lásky a zdravého rozumu. Všetky tieto tri veci v nás musia byť spoločne pri sebe. Ak jedna z nich chýba, prichádza strach. V Božej moci víťazíme. Pán Ježiš hovorí „ja som premohol svet“, aj my svet premôžeme v jeho (Kristovej) moci, nie v našej. Ak nám chýba láska,

vytráca sa moc, vytráca sa zdravý rozum (úsudok).

Čo je zdravý rozum? Je to všetko to, čo je písané v Božom slove o tom, ako máme žiť. To je to, čo som uviedol na začiatku, že sa máme učiť z Pavlových listov. Hovorí, aby naša reč bola príjemná a láska nepokrytecká. To všetko si máme zobrať k srdcu, v ktorom nemá byť horkosť, ale láska. Takto sa musíme učiť žiť a láska, odvaha, zdravý rozum musí byť pri nás (v nás).

Vo vedomí toho, že sme dostali Ducha odvahy, sa potom do utrpení a príkorí vchádza oveľa ľahšie a najmä, keď vieme, že Boh raz dá odpočinutie. A keby sme na tomto svete aj nemali odpočinutie, tak nám ho raz dá, keď príde deň Kristov. Presne tak, ako mal nádej Pavol. Nežil v nádeji na prepustenie z väzenia, ale očakával nádej, že zdedí neporušiteľný veniec (4:8). Na to isté musíme myslieť aj my, že toto je pred nami, lebo už nie sme bez nádeje na tomto svete, ale máme živú nádej, pretože máme Veľpána, ktorý zahladil smrť a vyviedol život na svetlo, aby sme mali život, večný život (Kolosenským 3:1-4).

Kým však žijeme na tejto zemi, počítajme s tým, že budeme trpieť, veď predsa vieme, prečo to tak je. Bezbožní ľudia nenávidia Krista a budú aj nás nenávidieť preto, že milujeme nášho Pána Ježiša a chceme zachovávať jeho slová. Len tým ukážeme, že ho skutočne milujeme, keď si zoberieme do srdca Božie slovo, ktoré má moc premieňať nás.

Máme nášho Veľpána, ktorý zomrel: spravodlivý za nespravodlivých a hriešnych. Roznecujme preto Boží dar, ktorý nám je daný a dbajme o palivo, aby v nás oheň viery stále horel.

Nepoľavme, ale majme za vzor zdravé slová, ktoré apoštol Pavol písal Timoteovi. To všetko zachovávajme a strážme Svätým Duchom, ktorý prebýva v nás. To je ten duch – duch moci, lásky a zdravého rozumu.

Modlime sa jedni za druhých, aby sme boli vytrvalí vo viere, aby sme sa hnali za vierou raz ta danou svätým (Júda 1:3) a za posvätením, lebo Boh nám nedal ducha bojzlivosti, ale moci. A keď aj trpíme bez príčiny, tak vieme, že náš Pán trpel rovnako – bez príčiny. Jeho zabili, aby nám vydobyl život. Ten život, ktorý vyviedol na svetlo. Ten život, ktorý je dosiahnuteľný každému veriacemu v jeho meno. Pretože vieme, že je len jedno, jediné meno pod nebom, v ktorom býva človek spasený. A to je meno Pána Ježiša Krista. ^{B)}

A) Pozri aj článok *Kladenie rúk*, *Solas* číslo 35, leto 2017, str. 8-13. V plnom znení sa nachádza aj na adrese <http://casopis.solas.sk/vyucovanie/kladenie-ruk>

B) Svedectvo autora článku o jeho obrátení sa k Bohu je uverejnené v časopise *Solas* číslo 27, leto 2015, str. 44-48 (

Kto prijal jeho svedectvo

) a v plnom znení sa nachádza aj na adrese

<http://casopis.solas.sk/svedectva/kto-prijal-jeho-svedectvo>